CORPVS SCRIPTORVM ECCLESIASTICORVM LATINORVM

EDITVM CONSILIO ET IMPENSIS
ACADEMIAE SCIENTIARVM AVSTRIACAE

VOL. LXXII:

ARATORIS SVBDIACONI DE ACTIBVS APOSTOLORVM

EX RECENSIONE
ARTVRI PATCH McKINLAY

VINDOBONAE
HOELDER-PICHLER-TEMPSKY
MCMLI

NUNC COGNOSCO EX PARTE

THOMAS J. BATA LIBRARY
TRENT UNIVERSITY

Digitized by the Internet Archive
in 2019 with funding from
Kahle/Austin Foundation

https://archive.org/details/corpusscriptorum0072unse

CORPVS SCRIPTORVM ECCLESIASTICORVM LATINORVM

EDITVM CONSILIO ET IMPENSIS
ACADEMIAE SCIENTIARVM AVSTRIACAE

VOL. LXXII:

ARATORIS SVBDIACONI

DE ACTIBVS APOSTOLORVM

EX RECENSIONE
ARTVRI PATCH McKINLAY

VINDOBONAE
HOELDER-PICHLER-TEMPSKY
MCMLI

ARATORIS SVBDIACONI DE ACTIBVS APOSTOLORVM

EX RECENSIONE

ARTVRI PATCH McKINLAY

VINDOBONAE
HOELDER-PICHLER-TEMPSKY
MCMLI

BR 60 .C6 v.72

OMNIA IVRA RESERVATA

Vindobonae
Ex universitatis Vindobonensis officina typographica
Adolphi Holzhausen Successorum

PRAEFATIO EDITORIS

Arator opus suum mille quadringentis annis abhinc et hominibus aetatis suae muneri dedit et posteritati legavit. At editio satis idonea nondum exstat, cum editores codicibus paucis et plerumque inferioris notae aut recentioris aetatis usi sint. Hinc denuo conari visum est. Occasionem vero gratiarum Regentibus Universitatis Californiensis agendarum propter auxilium ab eis praestitum non omittam. Item bibliothecariis Europae et Americae propter multiplicia officia eorum gratus sum. Deinde opera et auxilio opus meum adiuverunt viri doctissimi Rand, Laistner, Clemens, Bjork, Lowe, Carey, Oldfather, Brown, Mras Vindobonensis et praecipue Friedländer qui benigne mihi permisit, ut se semper consulerem. Nec Stanfordum Miller, Junam King, et Editham Frimel omittam, sine quorum auxilio hoc opus nondum absolvi potuisset.

In Universitate Californiensi
anno Domini MDCCCCXLVIII.

279750

ORDO RERUM TRACTARUM

Praefatio
- De titulo
- Editiones priores
- Quare editio nova desideranda sit
- Codices
  - A. Classis I
    - a. Codices meliores
    - b. Codices deteriores
  - B. Classis II
    - a. Codices meliores
    - b. Codices deteriores
  - C. Classis III
    - a. Codices meliores
    - b. Codices deteriores
  - D. Codices in classes non distributi
- De orthographia
- Testimonia de vita et arte Aratoris
- Bibliotheca
- Sigla codicum
- Compendia et sigla

Epistola ad Florianum

Epistola ad Vigilium

De Actibus Apostolorum

Epistola ad Parthenium

Supplementum adnotationis
- A. De locis criticis
- B. Lectiones minimi momenti

Indices rationis typicae
- A. Antiphrases inter Lucem et Umbram
- B. Figurae baptismatis
- C. Figurae agrestes
- D. Figurae mysticae
- E. Numeri vis mystica

Indices sententiarum facetarum
- A. Lusus nominum
- B. Lusus verborum et sententiarum
- C. Oxymora

Index grammaticus

Indices scriptorum una cum passim ab editore allegatis
- A. Scripta sacra
- B. Auctores ecclesiastici
- C. Auctores classici

Index verborum

PRAEFATIO

De titulo operis nostri dicere difficile est. Auctor quidem ipse opus suum varie appellat utens, ut sub *Fontibus, infra*, p. 9 demonstratum est, talibus vocibus quales sunt *actus*, *carmen*, *historia apostolica*, *historica*. Item apud commentatores titulos varios reperimus: *de Actibus Apostolorum Petri et Pauli*; *in Actus Apostolorum*; *in Acta Apostolorum*; *historia apostolica* (sic frequentissime allegatur); *historiae apostolicae libri*.

Qui hoc opus ediderunt, alii alios titulos usurpaverunt; cf. titulos editionum, quas aut ipsas aut photographice expressas inspexi:

Aratoris Cardinalis Historiae Apostolicae Libri duo (ed. Aldus Manutius [*Collectio antiquorum Christianorum poetarum*] II, apud Aldum: Venetiis, 1502).

Aratoris Cardinalis Historia Apostolica cum Commentariis Arii Barbosae Lusitani (de Porris: Salmanticae, 1516).

Aratoris Historiae Apostolicae [*Libri*] (ed. Fabricius Chemnicensis. *Poetarum veterum ecclesiasticorum Opera*, Basileae, 1564).

Aratoris Subdiaconi Romanae Ecclesiae Cardinalis in Apostolorum acta, libri duo, etc. (La Bigne. *Magna bibliotheca veterum patrum, etc.* tom. 8, 1654).

Aratoris sanctae Romanae Ecclesiae Poemata [*Historia Apostolica*] (La Bigne. *Maxima bibliotheca veterum patrum, etc.* tom. 10, 1677).

Aratoris Subdiaconi Romanae Ecclesiae Cardinalis in Apostolorum acta, libri duo, etc. (ed. Amati *Collectio Pisaurensis, omnium poematum, etc.* tom. 6, 1766).

Aratoris, subdiaconi, de actibus Apostolorum libri duo et epistolae tres ad Florianum, Vigilium, Parthenium (ed. Arntzenius: Zutphaniae, 1769).

Idem (Migne. *Patrologiae cursus completus, etc.* tom. 68, 1844).

Aratoris de actibus apostolorum carmen (ed. Hübner. Nissae, 1850).

Aratore. Contributo allo studio della letteratura latina nel medio aevo (ed. Perugi. Venezia, 1908).

QUARE EDITIO NOVA DESIDERANDA SIT

Legenti quidem quod de titulo supra scriptum est editiones plerasque vetustiores esse manifestum est. Recentiores autem parvi pretii sunt. Hübner ipse, ut in Epilogo dicit, editionem Arntzenii (Migne) sequitur. Perugi vilioribus codicibus utitur. Textus eius erroribus qui typographici vocantur scatet. Stemma codicum constituere nemo adhuc conatus est. Qui codices sub manibus erant editores adhibebant. Hoc plane ab eruditis cognitum est, cum complures de textu Aratoris recensendo meditarentur. Inter quos erat Henricus Schenkl, qui et codicibus et fontibus Aratoris diligentissime conquisitis codices conferre coepit sperans fore, ut opus circa annum MDCCCCV paratum esset. Praeter eum Ludovicus Bieler editionem auctoris nostri parabat. Varias quidem lectiones e sex codicibus enotavit: Gothano 115 S. IX; Treverico 1093/1469 S. XI *med.*; Cantabrigiensi Gg. V. 35 (1567) S. XI; Ambrosiano C. Sup. S. IX —S. X; Vaticano Pal. Lat. 1716 S. X—S. XI; Vaticano Reg. 300 S. X. Hi codices omnes a me collati sunt praeter Cantabrigiensem, qui fortasse haud magni momenti est, nam tot codices noni et decimi saeculorum praesto sunt, ut parvi pretii sint recentiores. Hermannus quoque Tesner nonnullos codices a me collatos contulit.

Titulos et *Capitula*, quia utilia sunt in lectionibus deligendis et in locorum significatione percipienda, in editione mea non omittere visum est. Eadem de causa *testimonia* et *fontes* apud auctores classicos, biblicos, et ecclesiasticos reperta et a viris eruditissimis Iohanne Schrödinger, Alfredo Ansorge, Maximiliano Manitio collecta sub textu frequenter proferre visum est.

Glossae quoque in margine et inter lineas repertae auxilio meo operi fuerunt. Imagines quae vocantur photostaticae codicum et editionum in hoc opere adhibitorum in bibliotheca Universitatis Californiensis in urbe Angelorum deposui.

CODICES

Glossae quoque in margine et inter lineas repertae distribuere placuit. Hos omnes circiter triginta quinque ipse diligenter contuli. Gravioris vero momenti locos in ceteris quoque codicibus inspexi, sed magni pretii nihil, ut alibi[1]) ostentum est, repperi. Omnes hi codices cum satis alibi[2]) descripti sint, hic solum in classes proprias dispositi sunt.

Classis 1

Codices meliores ex auctoritate sua dispositi

1. Paris. B. N. Lat. 12284. S. IX (ante 820 Carey); *P* *Ep. ad Fl.* (P^2); *Ep. ad Vig.*; *De Act. Ap.*[3]) (28). Ex omnibus codicibus qui ad hoc opus pertinent gravissimus fortasse est hic codex: Primum, praeter fragmentum parvum *B* veterri-

---

[1]) "Studies in Arator II", *Harvard Studies in Classical Philology* LIV (1943), 112—113.

[2]) *Arator: the Codices* (Cambridge, The Mediaeval Academy of America, 1942); v. etiam *op. alleg.* (*supra*, n. 1), 114.

[3]) Numeri ad numerationem in *op. alleg. supra* n. 2 adhibitam referenda sunt.

mus nostri auctoris codex *P* est. Re vera, ut alibi [4]) demonstratum est, ad saeculi septimi memoriam scriptam refertur. Deinde, codex *P* frequenter lectiones gravis momenti habet quae a lectionibus aliarum classium differunt.[5])

H 2. Paris. B. N. nouveau fonds 16700. S. IX: *Ep. ad Fl.*; *Ep. ad Vig.*; *De Act. Ap.* (32). Hic codex aliquanto recentior quam codex *P* eiusdem classis esse videtur cum multae lectiones gravis momenti horum codicum inter se congruant.[6])

Ut alibi [7]) demonstratum est, nostri auctoris textus usque ad priorem Libri II partem altera saeculi noni parte diligenter recensus est. Haec redactio in compluribus classis primae codicibus se detegere videtur.

R 3. Paris. B. N. Lat. 9347. S. IX: *Ep. ad Fl.*; *Ep. ad Vig.*; *De Act. Ap.* [def. Lib. I 342—II 95]; *Ep. ad Parth.* (25). Propter lectiones gravioris momenti in quibus codices *P* et *R* inter se congruunt codicem *R* una cum codice *P* ponere visum est.

T 4. Paris. B. N. nouveau fonds 18554. S. IX *med.*: *Ep. ad Fl.*; *Ep. ad Vig.*; *De Act. Ap.* (34). Cum hic codex et prior saepe inter se congruant,[8]) is quoque classis primae forsasse est.

C 5. Cantabrigiensis (Trinitatis Collegii) B. 14. 3. S. IX: *Ep. ad Fl.*; *Ep. ad Vig.*; *De Act. Ap.* (67). Perinde ac codices *R* et *T* codex *C* quoque una cum classe prima congruit.[9])

A 6. Ambrosianus C. 74 Sup. S. IX—S. X (Cuzzi): *Ep. ad Fl.*; *Ep. ad Vig.*; *De Act. Ap.* (85). Cum aliquanto quidem

---

[4]) "A New Fragment of Arator in the Bodleian", *Speculum* XIX (1944), 354—355.

[5]) Cf. *op. alleg.* (*supra*, n. 1), 97—99.

[6]) *Ibid.*, 104.

[7]) "Studies in Arator I. The Manuscript Tradition of the Capitula and Tituli." *Harvard Studies in Classical Philology* XLIII (1932), 145; *op. alleg.* (*supra* n. 1), 100, 101, 111, 112, 115.

[8]) Cf. *op. alleg.* (*supra* n. 1), 101 – 102.

[9]) Cf. *op. alleg.*, 105.

recentior quam codex *R* sit, tamen una cum hoc codice in classe prima eum includere visum est.[10])

7. Etonensis 150 (Bl. 6. 5). S. X—S. XI: *Ep. ad Fl.*; *Ep. ad Vig.*; *De Act. Ap.*, Lib. I 1—521 (69). Recentior quidem est hic codex; tamen cum eius et codicum vetustiorum lectiones saepe inter se congruant,[11]) una cum his codicibus ponere visum est. *N*

8. Bodleianus E. Mus. 66. S. VII: *De Act. Ap.* I 32—63; 85—122; 647—681; 684—724 (passim parum clare). Cum codici paucae lectiones sint, tamen magni pretii est, quod codicem *P* antiquae memoriae coniungit.[12]) *B*

Codices deteriores

Saeculi noni quidem alii classis primae codices sunt:

9. Paris. B. N. nouveau fonds 18555 S. IX *ex.* (Rand): *Ep. ad Fl.*; *Ep. ad Vig.*; *De Act. Ap.*, Lib. I—II 962 (35). Codex *X* una cum codicibus *R T Y Z* aliquanto recentior[13]) codice *P* est. *X*

10. Carnotensis 70. S. IX: *Ep. ad Vig.*; *De Act. Ap.*, Lib. I—II 703 (11); Vossianus Q. 15. S. IX: *De Act. Ap.*, Lib. II 704 ad finem[14]) (79). *Y*

11. Vossianus Q. 86. S. IX: *Ep. ad Vig.*; *De Act. Ap.* [def. Lib. I 524—539] (81). In codicibus *Y* et *Z* minor[15]) classis videri potest et simul codicis *P* memoriae propinquiores[16]) codice *R* sunt. *Z*

12. Londinensis B. N. add. 11034. S. IX: *Ep. ad Fl.*; *Ep. ad Vig.*; *De Act. Ap.* [def. Lib. I 499—556; II 673—114] (70). Similiter atque in codicibus *Y* et *Z* minorem *V*

---

[10]) *Op. alleg.* (*supra* n. 1), 101.

[11]) *Ibid.*, 108.

[12]) *Op. alleg.* (*supra* n. 4).

[13]) *Op. alleg.* (*supra* n. 1), 102.

[14]) "Membra Disiecta of Manuscripts of Arator", *Speculum* XV (1940), 96—97.

[15]) *Op. alleg.* (*supra* n. 1), 102—103.

[16]) *Ibid.*, 103—104.

classem in codicibus *V* et *C* reperimus; ceterum una cum codice *C* codex *V* in classe prima ponendus est.[17])

ב 13. Valentianensis 390 (373). S. IX: glossae in Aratoris *De Act. Ap.*, Lib. II 238—529; 838—1118 (39). Hic codex classis primae conflatione facta ortus esse videtur.[18])

Aliquanto quidem recentiores sunt alii codices classis primae:

Π 14. Paris. B. N. nouveau fonds 17905. S. IX—S. X: *Ep. ad Fl.*; *Ep. ad Vig.*; *De Act. Ap.* (33). Hic codex codici *H* per complures lectiones coniungi posse videtur.[19])

Θ 15. Paris. B. N. Lat. 2773. S. IX—S. X (Rand): *Ep. ad Parth.*; *Ep. ad Fl.*; *Ep. ad Vig.*; *De Act. Ap.* (17). Hic codex memoriae recentioris classis primae esse videtur.[20])

Aug. 16. Augiensis (Baden) 206. S. IX: *De Act. Ap.*, Lib. I 1—74; 324—447. Hic codex per complures lectiones memoriae codicis *A* coniungi videtur.[21])

Ψ 17. Londinensis, Harleianus 3072. S. X: *Ep. ad Fl.*; *Ep. ad Vig.*; *De Act. Ap.* (72). Hic quoque codex in minore classe cum codicibus *Π* et *Δ* poni posse videtur.[22])

Γ 18. Paris. B. N. Lat. 8092. S. X (Rand): *Ep. ad Fl.*; *Ep. ad Vig.*; *De Act. Ap.* [def. Lib. I 651—671; II 133—182: 336—384; 439—632; 687—783; 1082 ad finem (19)]. Hic codex codicis *R* memoriam sequitur.[23])

ג 19. Vaticanus, Reg. 300. S. X: *Ep. ad Fl.*; *Ep. ad Vig.*: *De Act. Ap.* (96). Hic codex cum omnibus classibus et praecipue cum codice *Π* coniungitur.[24])

Σ 20. Paris. B. N. Lat. 13336. S. X—S. XI (Rand): *Ep. ad Fl.*; *Ep. ad Vig.*; *De Act. Ap.* Lib. I—II 131 (29). Hic codex

[17]) *Ibid.*, 105.
[18]) *Ibid.*, 105.
[19]) *Op. alleg.* (*supra* n. 1), 109.
[20]) *Ibid.*, 105, 106.
[21]) *Ibid.*, 108; *op. alleg.* (*supra* n. 2), 64.
[22]) *Op. alleg.* (*supra* n. 1), 108—109.
[23]) *Ibid.*, 109.
[24]) *Ibid.*, 110, 115.

multas lectiones codicum *H*, *Δ*, et *Ψ* ostendit. Conflatio saeculi noni eum valde affecisse videtur.[25])

21. Paris. Mazarinus 3862. S. XI *ex.*: *Ep. ad Fl.*; *Ep.* *D*
ad Vig.; *De Act. Ap.* (36). Hic codex cum memoria codicis *Φ* coniungitur.[26])

22. Londinensis, Harleianus 3093. S. XI: *Ep. ad Fl.*; *Δ*
Ep. ad Vig.; *De Act. Ap.* (73). Hic una cum codicibus *Σ* et *Ψ* ponendus est.[27])

23. Vossianus O. 72 S. XI *in.*: *De Act. Ap.* Lib. I 427— *Ξ*
II 1250 (80). Hic codex codicibus classis primae coniungi videtur.[28])

24. Paris. B. N. Lat. 11329. S. XII (S. XI *med.*, Rand): *Ep. ad Fl.*; *Ep. ad Vig.*; *De Act. Ap.* Lib. I—II 910 (26). Hic codex propter lectionem *vivere turmis* I 383 codicibus *Y*, Z, *N*, et *Θ* coniungi videtur.[29])

Classis II

Codices meliores

25. Paris. B. N. Lat. 8095. S. IX *med.* (Rand): *Ep. ad* *F*
Fl.; *Ep. ad Vig.*; *De Act. Ap.* Lib. I—II 943 (20). Redactio supra dicta [30]) in hoc codice reperiri videtur.[31])

26. Aurelianensis 295 (248 bis). S. IX *post med.*: *Ep.* *I*
ad Fl.; *Ep. ad Vig.*; *De Act. Ap.* [def. ab Lib. II 736] (16); Vossianus F 12. S. IX *post med.*: *De Act. Ap.* Lib. II 736 ad finem [32]) (78). Apparatum criticum observanti codices *F* et *I* alterius classis esse videntur.[33])

---

[25]) *Ibid.*, 108—109.
[26]) *Ibid*, 109.
[27]) *Op. alleg.* (*supra* n. 1), 108—109.
[28]) *Ibid.*, 110.
[29]) *Ibid.*, 108.
[30]) Cf. *supra* n. 7.
[31]) *Op. alleg.* (*supra* n. 1), 100—101.
[32]) *Op. alleg.* (*supra* n. 14).
[33]) *Op. alleg.* (*supra* n. 1), 96—101.

Codices deteriores

W 27. Aurelianensis 80 (77). S. X—S. XI: *Ep. ad Fl.*; *Ep. ad Vig.*; *De act. Ap.* [def. a Lib. II 1243] (15). Cum hic quidem codex alterius classis esse videatur, codices *H* et *Ω* passim sequitur.[34])

Φ 28. Paris. B. N. Lat. 8096. S. XI: *Ep. ad Fl.*; *Ep. ad Vig.*; *De Act. Ap.* (21).

Classis III

Codices meliores

Reiectas quidem lectiones in Apparatu Critico scrutanti codices huius classis, praecipue *E G K L M O*, codicibus aliarum classium coniunctiores esse videntur. Etiam hos codices praeter *K* ex Teutonica memoria esse apparet.

G 29. Gothanus 115. S. IX: *De Act. Ap.*, Lib. I 96—II 1156[35]) (48).

L 30. Londinensis B. M. add. 18363. S. IX: *Ep. ad Fl.*; *Ep. ad Vig.* 1—7; *De Act. Ap.*, Lib. I 22—946[36]) (71); Dresdensis A 199. S. IX: *De Act. Ap.*, Lib. I 947 ad finem[37]) (43).

K 31. Paris. B. N. Lat. 8319. S. IX—S. X: *Ep. ad Vig.* 25 ad finem; *De Act. Ap.* [def. Lib. II 839—1199][37]) (23); Paris. B. N. Lat. 8320. S. IX—S. X: *De Act. Ap.*, Lib. II 839—1199[38]) (24).

E 32. Einsidlensis, Bibl. Monast. 302. S. X: *Ep. ad Fl.*; *Ep. ad Vig.*; *De Act. Ap.*[39]) (101).

Codices deteriores

M 33. Monacensis 19451. S. X (fortasse S. XI): *Ep.*

---

[34]) *Ibid.*, 104, 108.
[35]) *Op. alleg.* (*supra* n. 1), 107.
[36]) *Ibid.*, 106.
[37]) *Op. alleg.* (*supra* n. 14), 95—98.
[38]) *Op. alleg.* (*supra* n. 1), 106, 109.
[39]) *Op. alleg.* (*supra* n. 1), 106—107.

ad Fl.; *Ep. ad Vig.*; *De Act. Ap.* [def. Lib. II 156—190][40]) (53).

34. Sangallensis, Bibl. Vad. 336. S. X: *Ep. ad Vig.* 28 S
—31 S^2; *De Act. Ap.*[41]) (102).

35. Bruxellensis 185 (1828—1830). S. X: *Ep. ad Fl.*; Ω
Ep. ad Vig.; *De Act. Ap.*[42]) (5).

36. Valentianensis 412 (393 *bis*). S. XI: *Ep. ad Fl.*; U
Ep. ad Vig.; *De Act. Ap.* (40). Codices *Ω* et *U* inter se coniungi videntur.[43])

37. Vaticanus, Pal. Lat. 1716. S. X—S. XI: *Ep. ad Fl.*; O
Ep. ad Vig.; *De Act. Ap.*[44]) (93).

38. Treuericus 1093/1469, anno 1048 exaratus: *Ep. ad* A
Fl.; *Ep. ad Vig.*; *De Act. Ap.*[45]) (61).

39. Paris. B. N. Lat. 8318. S. XI: *Ep. ad Fl.*; *Ep. ad* J
Vig.; *De Act. Ap.* [def. Lib. II 580—905; 926 ad finem][46]) (22).

40. Paris. B. N. 11330. S. XI—S. XII: *Ep. ad Fl.*; *Ep. ad Vig.*; *De Act. Ap.* [def. ab Lib. II 1215][47]) (27).

Codices in classes non distributi

Superiores quidem codices omnes diligenter collati sunt. Multi et plerumque recentiores codices, ut demonstratum alibi[48]) est, ad textum constituendum parvi momenti sunt. Hi etiam omnes praeter Sangallensem 870 a me inspecti sunt:

Montepessulanus 135. S. IX: *De Act. Ap.*, Lib. I 586—591; 593—615 (14).

---

[40]) *Ibid.*, 106, 109.
[41]) *Ibid.*, 109.
[42]) *Ibid.*, 108.
[43]) *Op. alleg.* (*supra* n. 1), 106—107.
[44]) *Ibid.*, 106, 110.
[45]) *Ibid.*, 106.
[46]) *Ibid.*, 106, 109.
[47]) *Ibid.*, 109.
[48]) *Ibid.*, 112—113.

Sangallensis 870 [florilegium auctorum Latinorum]. S. IX (103).

Dresdensis A 205. S. X (44).

Bodleianus 12415 (C 570) [def. Lib. I 651--1021; 1051--1076; Lib. II]. S. X—S. XI (76).

Vindobonensis 275. S. XII (3).

Vindobonensis 285 (Theol. 712). S. XII (4).

Bruxellensis 186 (5380—5384). S. XII (6).

Cataulensis 8 (9). S. XII (9).

Ebroicensis 24. S. XII (12).

Gratianopolitanus 859. S. XII (13).

Paris. B. N. Lat. 11329. S. XII [S. XI Rand] (26).

Paris. B. N. nouveau fonds 16699. S. XII *ex.* (31).

Paris. Sanctae Genovefae. S. XII *ex.* (37).

Berolinensis 147. S. XII (41).

Amplonianus 91. S. XII *ex.* (45).

Monacensis 4005. S. XII (52).

Monacensis 22288. S. XII (54).

Pommersfeldenensis 2 (2913). S. XII [*inc.*] (59).

Guelferbytanus 3552 (Aug. 12). S. XII (62).

Guelferbytanus 4413 (Gud. 109). S. XII (64).

Laurentianus in Plut. XXXIII, Cod. XVII. S. XII (82).

Laurentianus in Plut. XXXIII, Cod. XVIII. S. XII (83).

Vaticanus, Pal. Lat. 1717. S. XII (94).

Vindobonensis [apud Trent. Mus. Nat.] 186. S. XII (98).

Carolopolitanus 103. S. XII—S. XIII [Rand] (10).

Francofurtus 139. S. XII—S. XIII (47).

Bruxellensis 187 (2825). S. XIII (7).

Danticensis 2397. S. XIII [plerumque deperdit.] (8).

Paris. B. N. Lat. 14758. S. XIII [S. XIV Manitius] (30).

Lipsiensis 1306. S. XIII (50).

Vindobonensis 243. S. XI (1).

Vindobonensis 275. S. XI (3).

Berolinensis 172. S. XI (42).

Gothanus 116. S. XI (49).

Monacensis 686. S. XI (51).
Monacensis 29035[a]. S. XI [def. Lib. I 89 ad finem] (56).
Monacensis 29035[b]. S. XI [plerumque deperdit.] (57).
Guelferbytanus 4383 (Gud. 79). S. XI (63).
Guelferbytanus 4627 (Gud. 320). S. XI (65).
Cantabrigiensis Gg. V. 35 (1567). S. XI (66).
Oxoniensis XVII (XVI). S. XI (77).
Laurentianus in Plut. LXVIII, Cod. XXIV. S. XI (84).
Casinensis, Compactiones, vol. XIV. S. XI (86).
Casinensis 145. S. XI: *De Act. Ap.* Lib. I 68—111 (87).
Casinensis 146. S. XI: *De Act. Ap.* Lib. I 68—111 (88).
Vallicelliana F. 26. S. XI (89).
Vaticanus Lat. 1665. S. XI (92).
Vaticanus, Reg. 230. S. XI [fortasse S. XII] (95).
Bernensis 286. S. XI *in.* (100).
Rylands 107. S. XI. *Ry*
Trecensis 1722. S. XI—S. XII (38).
Erlangensis 2112, 16. S. XI—S. XII [plerumque deperdit.] (46).
Westminsteriensis 5. 183. S. XI—S. XII (74).
Edinburgensis 7. 16. S. XIII (68).
Bodleianus 12398 (C 552) [proverbia Aratoriana] S. XIII *in.* (75).
Vallicelliana B. 136. S. XIII (91).
Pommersfeldenensis 164 (2707). S. XIV (60).
Cracoviensis 1571. S. XIV *ex.* (99).
Monacensis 29033[c]. S. *inc.* (55).
Monacensis 29035[c]. S. *inc.* (58).
Roma B. V. Vallicelliana F. 65. S. *inc.* (90).

Codices recentiores a me non inspecti[49])

S. Crucis (Heiligenkreuz. Norici) 227 [florilegium] S. XII.

---

[49]) *Op. alleg.* (*supra* n. 2), 63—65.

Neo-Claustroburgensis (Klosterneuburg, Norici) [florilegium]. S. XII.

Harleianus B. M. 3121 (commentarii). S. XI.

Harleianus B. M. 3872. S. XIV.

Regius 7 C. VII. S. XIII.

Regius 15 A. V. 2. S. XI *ex.*

Carnotensis (inc.) [Haenel, 132 f.]. S. XVI.

Carolopolitanus 378 [Haenel, 119]. S. XVI.

Cracoviensis 2251 A A VII. 36. anno 1436.

Eboracensis XVI. Q 14 (42). S. XIII.

Laurentianus in Plut. XXIII. S. XV.

Leningradensis. Lat. O. U. XIV, no. 8. S. XV.

Leningradensis. Lat. O. U. XIV, no. 6. S. XVI.

Marcianus Cl. 1. 94 Lat. 53. S. XV.

Monacensis 24515. S. XVI.

Patavinus (Bibl. Capitol.) C. 174. S. XV.

Parisinus B. N. Lat. 8022. S. XV.

Parisinus, Lat. Nov. Acquis. 734. S. XVI.

Parisinus, Lat. 8321. S. XV.

Policastr. del. Gulf., Bibl. del Seminar. 1. S. XIV.

Pragensis 1641. S. XV *in.*

Ravennensis. Class. 203. Lib. I 69—111. S. XV.

Remensis 1277. S. XV.

Vaticanus, Urbin. Lat. 352, anno 1481 exaratus.

Vindobonensis 3279 (Univ. 636). S. XIV (S. XV *vel* XVI Endlicher).

Regius 4 B. XIV. S. XIII *ex.*

Monacensis 19474, part III. S. XII.

Monacensis 19475, part I. S. XII.

Vaticanus Pal. Lat. 242, part. III. S. XIII.

Vaticanus Reg. Lat. 598. S. IX.

Ambrosianus M 9 Sup. S. XI—S. XIII (Cuzzi).

Ambrosianus E 57 Sup. anno 1500 exaratus (Cuzzi).